

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ZABRZE**

z dnia 2020 r.

w sprawie udzielenia dotacji z budżetu Miasta Zabrze na rok 2020 na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze niestanowiących jego wyłącznej własności

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 9, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 506, poz. 1309, poz. 1696, poz. 1815, poz. 1571) oraz art. 81 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282) oraz Uchwały Nr XXXIII/357/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze nie stanowiących jego wyłącznej własności,

uchwala się, co następuje:

§ 1. Udzielić dotacji z budżetu Miasta Zabrze na rok 2020 na następujące prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane:

1. Prace konserwatorskie, zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku. Stabilizacja konstrukcyjna budynku. Zespół zabudowy kopalni Ludwik rok 1912. Hala warsztatowa z kuźnią. I etap – prace konserwatorskie i budowlane przy elewacji północnej i zachodniej oraz remont pokrycia dachowego.

- ul. Hagera; Zabrze,
- Nr rejestru A/204/06,
- Nazwa podmiotu: PPH UNITECH Sp. z o.o., ul. Hagera 43, 41-800 Zabrze,
- w wysokości: **205 397,87 PLN**

2. Wymiana pokrycia dachowego od strony południowej budynku z konserwacją konstrukcji świetlika, konserwacją klatki schodowej i rekonstrukcją części drzwi stalowych w budynku dawnej cehowni-łaźni-szatni (realizacja w ramach projektu budowlanego pn. „Zmiana sposobu użytkowania budynków kopalni Ludwik na obiekty kultury przy ul. Hagera 43 w Zabrzu na działkach nr 1551/225, 1555/225 - Etap VI).

- ul. Hagera 43; Zabrze,
- Nr rejestru A/204/06,
- Nazwa podmiotu: Stowarzyszenie Kopalnia Sztuki, ul. Hagera 41, 41-800 Zabrze,
- w wysokości: **84 024,14 PLN**

3. Remont elewacji frontowej budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 41 w Zabrzu.

- ul. 3 Maja 41; Zabrze,
- Nr rejestru A/294/10,
- Nazwa podmiotu: Wspólnota Mieszkaniowa w Zabrzu, ul. 3 Maja 41, 41-06,
- w wysokości: **85 478,45 PLN**

4. Remont budynku mieszkalnego. Wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Nowowiejskiego 39 w Zabrzu. Etap I.

- ul. Nowowiejskiego 39; Zabrze,
- Nr rejestru A/1435/91,

- Nazwa podmiotu: osoba fizyczna,
- w wysokości: **23 142,41 PLN**

5. Wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Nowowiejskiego 19 w Zabrze.

- ul. Nowowiejskiego 19; Zabrze,
- Nr rejestru A/1435/91,
- Nazwa podmiotu: osoba fizyczna,
- wysokości: **25 038,49 PLN**

6. Remont okładziny schodów frontowych i bocznych budynku kościoła św. Pawła Apostoła w Zabrze, na działkach nr 4285/124 i 1980/366, położonych w Zabrze przy ul. Sikorskiego 67b.

- ul. Sikorskiego 67b, Zabrze,
- Nr rejestru A/253/09,
- Nazwa podmiotu: Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Pawła Apostoła, ul. Gen. Wł. Sikorskiego 67b, 41-809 Zabrze,
- w wysokości: **73 960,88 PLN**

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Zabrze.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Udzielenie dotacji jest możliwe w oparciu o art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067, poz. 2245, z 2019 r. poz. 730, poz. 1696), w wykonaniu § 3 ust.12 Uchwały Nr XXXIII/357/16 Rady Miasta Zabrze z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Zabrze nie stanowiących jego wyłącznej własności (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 22 listopada 2016 r., poz. 5948). Po analizie, 6 wniosków uzyskało pozytywną akceptację komisji powołanej Zarządzeniem Nr 53/BPP/2020 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 21 stycznia 2020 r.

Wnioski nr 1 i 2 dotyczą obiektów wchodzących w skład zespołu dawnej kopalni „Ludwik”. Zespół ten, jako spuścizna przemysłowa, stanowi dziedzictwo kulturowe. Jest przykładem obiektu związanego z górnictwem węgla kamiennego, podkreślającym odrębność i wyjątkowość krajobrazu regionu. Posiada wartość w skali regionalnej, a na terenie miasta, pod względem architektonicznym, wyróżnia się jako jeden z ciekawszych kompleksów kopalnianej zabudowy z początku XX wieku. Z uwagi na posiadaną wartość historyczną i naukową zespół dobrze wpisuje się w grupę zabytków Zabrze związanych z górnictwem, których zachowanie leży w interesie społecznym.

Wniosek nr 1

Obiekt – **Hala warsztatu ślusarskiego z kuźnią w zespole zabudowy kopalni „Ludwik”**

Adres zabytku - ul. Hagera; Zabrze,

Nr rejestru A/204/06

Nazwa zadania – **Prace konserwatorskie, zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku. Stabilizacja konstrukcyjna budynku. Zespół zabudowy kopalni Ludwik rok 1912. Hala warsztatowa z kuźnią. I etap – prace konserwatorskie i budowlane przy elewacji północnej i zachodniej oraz remont pokrycia dachowego.**

Wnioskodawca – PPH UNITECH Sp. z o.o., ul. Hagera 43, 41-800 Zabrze.

Kwota proponowanego dofinansowania ze środków Miasta Zabrze: 205 397,87 PLN

Hala warsztatu ślusarskiego z kuźnią w zespole zabudowy kopalni „Ludwik” została wzniesiona około 1912 r. W późniejszym czasie dobudowano od strony północnej część biurowo – socjalną. Obiekt zbudowano w konstrukcji: stalowej szkieletowej z wypełnieniem cegłą ceramiczną oraz murowanej - z cegły ceramicznej (w dobudówce północnej i partii południowo – wschodniej). Bryła budynku jest zwarta, w części głównej nakryta dachem łamanym. Konstrukcja dachowa stalowa, pokrycie dachu bitumiczne. Elewacja wschodnia, południowa i zachodnia utrzymują pierwotną dekorację wykonaną z użyciem glazurowanej cegły. Elewacja północna została wtórnie przekształcona. Warsztat zlokalizowany jest na południe od ciągu zabudowy łaźni - szatni - cechowni.

Planowane prace są niezbędne ze względu na zły stan techniczny obiektu oraz konieczność zabezpieczenia uszkodzonej substancji zabytku. Pomimo przeprowadzenia w latach 2014 – 2019 bieżących prac zabezpieczających i remontowych obiekt nadal wymaga wykonania kompleksowego remontu. Pokrycie dachów jest nieszczelne, co powoduje dostawanie się wody do wnętrza budynku. Na znacznych partiach ścian pojawia się zasolenie, zawilgocenie i zagrzybienie, a także pęknięcia oraz ubytki cegieł. Wnioskodawca przewiduje wykonanie izolacji fundamentów wraz z drenażem opaskowym od strony północnej i zachodniej, naprawę spękań murów i czyszczenie ścian w obrębie elewacji północnej i zachodniej. Ponadto wniosek obejmuje przywrócenie pierwotnego wyglądu elewacji północnej poprzez odtworzenie ceglanych filarów międzyokiennych. Znacząca część planowanego zadania dotyczy remontu pokrycia dachowego wraz z czyszczeniem stalowej konstrukcji dachów i świetlików.

Wniosek nr 2

Obiekt – **Budynek cechowni - łaźni - szatni**

Adres zabytku - ul. Hagera 43, 41-800 Zabrze,

Nr rejestru A/204/06

Nazwa zadania- **Wymiana pokrycia dachowego od strony południowej budynku z konserwacją konstrukcji świetlika, konserwacją klatki schodowej i rekonstrukcją części drzwi stalowych w budynku dawnej cechowni - łaźni - szatni (realizacja w ramach projektu budowlanego pn. „Zmiana sposobu użytkowania budynków kopalni Ludwik na obiekty kultury przy ul. Hagera 43 w Zabrze na działkach nr 1551/225, 1555/225 - Etap VI)**

Wnioskodawca – Stowarzyszenie Kopalnia Sztuki, ul. Hagera 41, 41-800 Zabrze.

Kwota proponowanego dofinansowania ze środków miasta Zabrze: 84 024,14 PLN

Budynek cechowni – łaźni - szatni położony w Zabrze przy ul. Hagera 43 znajduje się w północno-zachodniej części zespołu. Obiekt powstał około 1910 roku.

Od 2008 roku w obiekcie trwają prace remontowo-konserwatorskie. W latach 2009 – 2012 wymieniono pokrycie dachowe i wykonano: prace remontowo-konserwatorskie elewacji zabytkowego budynku biurowego dawnej administracji górniczej, wchodzącej w skład zespołu zabudowy Kopalni „Ludwik”- Etap I, renowację – konserwację pomieszczenia Markowni (Cechowni) dawnej administracji górniczej wchodzącej w skład Zespołu Zabudowy Kopalni „Ludwik” – Etap II, renowację-konserwację elewacji południowej budynku markowni (cechowni) – Etap II, adaptację pomieszczeń II-go piętra budynku biurowego na zaplecze dla Sali Odbioru Sztuki (Markowni) – Etap III, jak również renowację i konserwację północnej elewacji Markowni (Cechowni) wraz z wymianą części pokrycia dachowego – etap IV. W roku 2014 w ramach Etapu V dokonano wymiany pokrycia dachowego wraz z konserwacją świetlika w budynku łaźni i szatni.

Planowane prace są VI Etapem, będącym kontynuacją rozpoczętego remontu, związanego z realizacją inwestycji w ramach projektu pt. „Zmiana sposobu użytkowania budynków Kopalni Ludwik na obiekty kultury przy ul. Hagera 43 w Zabrze, na działkach nr 1551/225, 1555/225”.

Przewidziano remont południowej połaci dachowej z konserwacją stalowej konstrukcji świetlika. Wykonanie planowanych prac jest niezbędne ze względu na nieszczelności pokrycia dachu budynku, powodujące zamakanie ścian i podłóg oraz uniemożliwiające korzystanie z Sali Odbioru Sztuki. Wniosek obejmuje również renowację klatki schodowej, w tym renowację: glazurowanych płytek (okładzin ścian), posadzek i schodów z lastrico, balustrady schodowej i poręczy drewnianej. Ponadto zaplanowano rekonstrukcję drzwi stalowych w klatce schodowej nr 1 i nr 2.

Planowany zakres remontu ma na celu przywrócenie właściwego stanu technicznego budynku, a co za tym idzie wyeliminowanie czynników powodujących jego degradację.

Wniosek nr 3

Obiekt – **Budynek mieszkalny wraz z oficyną**

Adres zabytku - ul. 3 Maja 41; Zabrze,

Nr rejestru A/294/10

Nazwa zadania – **Remont elewacji frontowej budynku mieszkalnego przy ul. 3 Maja 41 w Zabrze**

Wnioskodawca – Wspólnota Mieszkaniowa w Zabrze, ul. 3 Maja 41, 41-060 Zabrze.

Udziały prywatnych współwłaścicieli w nieruchomości wynoszą 590/1000. Stąd maksymalna możliwa dotacja może stanowić 29,50% kwalifikowanej wartości całego zadania.

Kwota proponowanego dofinansowania ze środków miasta Zabrze: 85 478,45 PLN

Budynek mieszkalny wraz z oficyną przy ul. 3 Maja 41 w Zabrze wzniesiony został w 1904 roku w stylu secesyjnym. Obiekt jest interesującym przykładem secesyjnej kamienicy mieszczańskiej z zachowanym wystrojem elewacji i częściowo zachowanym wystrojem wnętrz. Elewacja frontowa utrzymana w stylistyce secesyjnej. Budynek wyróżnia się spośród innych obiektów mieszkalnych w Zabrze. Kamienica wraz z oficyną tworzy zkomponowany układ – wielokondygnacyjnych kamienic z wewnętrznym podwórzem typu „studnia”. Wartość zabytkowego budynku podkreślają także elementy pierwotnego wystroju wnętrz, m.in. klatki schodowej i stolarki drzwiowej. Obiekt w sposób harmonijny

wpisuje się w architekturę miasta i stanowi jego istotny element urbanistyczny.

Wniosek obejmuje remont elewacji frontowej, w tym remont płyt balkonowych i balustrad oraz renowację tynku i elementów detalu architektonicznego wraz z malowaniem elewacji. Ponadto przewidziano wymianę okładzin w cokole, a także remont pokrycia wykusza.

Planowane prace są niezbędne ze względu na zły stan techniczny elewacji. Wykonanie remontu pozwoli na wyeliminowanie zagrożeń i zabezpieczenie budynku przed dalszą degradacją, a jednocześnie przywróci walory estetyczne kamienicy, zlokalizowanej w ścisłym centrum miasta.

Wnioski nr 4 i 5 dotyczą budynków usytuowanych w obrębie osiedla robotniczego, wybudowanego przez hrabiego Franza von Ballestrema dla pracowników kopalni „Castellengo”. Budowę osiedla rozpoczęto w 1907 r. Zabudowa osiedla Stara Rokitnica składa się z 50 domów czterorodzinnych, 13 wielorodzinnych oraz pojedynczych obiektów usługowych, takich jak szkoła i przedszkole. Budynki czterorodzinne są zróżnicowane pod względem indywidualnie rozwiązanych szczegółów i detali architektonicznych, a cztery z nich położone przy ul. Szafarczyka to domy stalowe. Całe osiedle tonące w zieleni cieszy się wielkim zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Zabrze, ale również turystów grupowych i indywidualnych.

Wniosek nr 4

Obiekt – **Budynek mieszkalny typu czterorodzinnego (1/4 obiektu).**

Adres zabytku - ul. Nowowiejskiego 39; Zabrze Rokitnica,

Nr rejestru A/1435/91

Nazwa zadania – **Remont budynku mieszkalnego. Wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Nowowiejskiego 39 w Zabrzu. Etap I**

Wnioskodawca – osoba fizyczna.

Kwota proponowanego dofinansowania ze środków miasta Zabrze: 23 142,41 PLN

Planowane prace są niezbędne ze względu na zły stan obecnego pokrycia, które od wielu lat nie było remontowane. Przewidziany zakres robót ma na celu przywrócenie właściwego stanu technicznego obiektu, a co za tym idzie wyeliminowanie czynników powodujących degradację zabytkowego budynku.

Wniosek nr 5

Obiekt – **Budynek mieszkalny typu czterorodzinnego (1/4 obiektu).**

Adres zabytku - ul. Nowowiejskiego 19; Zabrze Rokitnica,

Nr rejestru A/1435/91

Nazwa zadania – **Wymiana pokrycia dachowego w budynku mieszkalnego przy ul. Nowowiejskiego 19 w Zabrzu.**

Wnioskodawca – osoba fizyczna.

Kwota proponowanego dofinansowania ze środków miasta Zabrze: 25 038,49 PLN

Planowane prace są niezbędne ze względu na zły stan obecnego pokrycia, które od wielu lat nie było remontowane. Przewidziany zakres robót ma na celu przywrócenie właściwego stanu technicznego obiektu, a co za tym idzie wyeliminowanie czynników powodujących degradację zabytkowego budynku.

Wniosek nr 6

Obiekt – **Kościół Parafialny pw. św. Pawła Apostoła w Zabrzu.**

Adres zabytku - ul. Gen. Wł. Sikorskiego 67b, 41-809 Zabrze

Nr rejestru A/253/09

Nazwa zadania – **Remont okładziny schodów frontowych i bocznych budynku kościoła św. Pawła Apostoła w Zabrzu, na działkach nr 4285/124 i 1980/366, położonych w Zabrzu przy ul. Sikorskiego 67b**

Wnioskodawca – Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Pawła Apostoła, ul. Gen. Wł. Sikorskiego 67b, 41-809 Zabrze

Kwota proponowanego dofinansowania ze środków Miasta Zabrze: 73 960,88 PLN

Kościół Parafialny pw. św. Pawła Apostoła w Zabrze przy ul. Gen. Wł. Sikorskiego 67b został wybudowany w latach 1929-1933 w stylu neobarokowym, według projektu Zygmunta Gawlika z Krakowa, przy współpracy architekta Franciszka Mączyńskiego. Obiekt stanowi interesujący przykład odzwierciedlenia tendencji stylowych występujących w sztuce XX wieku w śląskim budownictwie sakralnym. Obiekt wyróżnia się dużymi walorami architektonicznymi i wysokim poziomem rzemiosła artystycznego. Wartości historyczne i artystyczne pozwalają zaliczyć Kościół św. Pawła Apostoła w Zabrzu Pawłowice do najcenniejszych obiektów architektury sakralnej z przełomu lat 20 i 30 – tych XX wieku w skali miasta i regionu.

Kościół jest sukcesywnie poddawany pracom remontowo-konserwatorskim. Z dotacji budżetu Miasta Zabrze zostały dofinansowane następujące prace:

- w 2008 roku - pełna konserwacja rzeźby „Matki Bożej z Dzieciątkiem”,
- w 2009 roku - konserwacja dziewięciu witraży,
- w 2010 roku - remont dachu wieży Kościoła,
- w 2011 roku - prace remontowo-konserwatorskie dwóch konfesjonatów,
- w 2012 roku - remont dachu Kościoła wraz z remontem małej wieży, dachu nad prezbiterium i nad zakrystią,
- w 2014 roku - remont dachu kopuły nad kaplicą oraz latarni.

Planowane prace są niezbędne ze względu na zły stan techniczny schodów frontowych i bocznych kościoła. Widoczne zasolenia, uszkodzenia i ubytki okładzin oraz odspojenia tynku na bocznych ściankach schodów (wejście boczne). Remont schodów wpłynie na powstrzymanie procesów degradacji substancji zabytkowej.